

Obecné vlastnosti parazitů

Lékařská parazitologie nabývá stále většího významu. Ve vyspělých zemích sice četnost onemocnění klesá, ale s celosvětovým rozšířením AIDS se zhoršují příznaky a posiluje patogenita parazita. Vstupem parazita do lidského organismu je nejčastěji zažívací trakt a porušená kůže a sliznice. Rozšíření parazitóz vysoce závisí na úrovni hygieny, dostupnosti nekontaminované vody, způsobu přípravy a konzumace masa a dalších faktorech. Někteří paraziti jsou rozšířeni celosvětově – škrkavky, jiní se vyskytují na omezeném území – tropické parazitózy.

Základní pojmy

Lékařská parazitologie: je součástí parazitologie, která se zaměřuje na infekce člověka vyvolané parazity, vztah mezi člověkem parazitem, postupy léčby a další.

Parazitismus: jedná se o vztah dvou organismů. Jeden z nich – **parazit** žije na úkor druhého – **hostitele** a v určité míře mu škodí a využívá ho. V průběhu objevování nových druhů dochází často ke sporům, zda se v konkrétním případě jedná o parazitismus, **komenzalismus** nebo **predaci** (o predaci všeobecně mluvíme, pokud je proces rychlý a omezí se na přímé zabití a stravení hostitele, u parazitismu se jedná o dlouhodobější vztah).

Parazit: Organismus, který ke svému životu využívá organismu jiného.

- ekto parazit – osídluje povrch hostitele (členovci)
- endo parazit – žije uvnitř hostitele (prvoci a helminti)

Mezihostitel: je organismus, ve kterém se nacházejí infekční stádia parazitů, proběhl v něm jejich částečný vývoj, ale parazit u mezihostitele nedosáhl úplné pohlavní zralosti.

Paratenický (transportní) hostitel: organismus, který parazita přenáší, ale nedochází v něm k jeho vývoji.

Definitivní hostitel: organismus, kde probíhá sexuální vývoj parazitů (neprobíhá u všech parazitů) a po dosažení pohlavní zralosti je schopen se sexuálně množit. Nemusí se však jednat o konečného hostitele a parazit se z něj může (např. z infikovaného hmyzu) dále šířit. V definitivním hostiteli parazit tedy dosahuje pohlavní dospělosti a také pohlavní reprodukce.

Odkazy

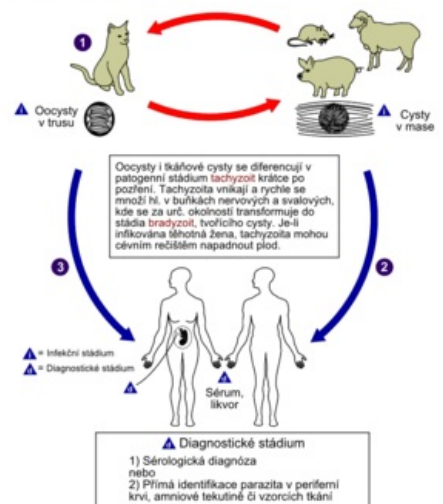
Související články

- Parazitismus
- Infekce
- Vztah hostitele a mikroba

Použitá literatura

- BEDNÁŘ, Marek, Andrej SOUČEK a Věra FRAŇKOVÁ, et al. *Lékařská mikrobiologie : Bakteriologie, virologie, parazitologie*. 1. vydání. Praha : Marvil, 1996. 558 s. ISBN 8023802976.
- VOTAVA, Miroslav, et al. *Lékařská mikrobiologie speciální*. 1. vydání. Brno : Neptun, 2003. 495 s. ISBN 80-902896-6-5.

Toxoplazmóza (*Toxoplasma gondii*)

Příklad životního cyklu parazita –
Toxoplasma gondii